

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2018 - 2020
SPRAWOZDANIE ZA ROK 2018**

I. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie obrazuje działania gminy Wyszków w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w roku 2018 - w odniesieniu do Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 - 2020.

W gminie Wyszków podejmowanych jest szereg działań na rzecz dziecka i rodziny. Nadal jednak występują problemy i negatywne zjawiska społeczne, które w sposób pośredni bądź bezpośredni oddziałują na rodzinę. Rodziny borykają się z wieloma problemami, które prowadzą do powstawania trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić wykorzystując własne środki, zasoby, uprawnienia i możliwości.

Prezentowane poniżej sprawozdanie obrazuje działania podejmowane w ramach wszechstronnej pracy z rodziną, której celem było wsparcie oraz ukazanie właściwych kierunków w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Współpraca wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzinami polegała na objęciu pomocą rodziny już na początkowym etapie występujących problemów, tak by nie dopuścić do ich eskalacji, której konsekwencją może być umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

II. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY I ICH REALIZACJA

Celem głównym programu jest tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w gminie Wyszków w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cel główny realizowany był i jest poprzez cele szczegółowe tj.:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
2. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego oraz dostęp do terapii i mediacji rodzinnych.
3. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.
4. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców w tym promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez uczestnictwo rodzin w projektach do nich kierowanych.
5. Rozwój placówek wsparcia dziennego.
6. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.
7. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.
8. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.

9. Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w odniesieniu do realizacji powyższych celów przebiegały w następujący sposób:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

Pracownicy socjalni OPS w Wyszkowie rozeznają środowisko lokalne i rodzinne, diagnozują potrzeby społeczne rodzin. Na bieżąco prowadzą pracę socjalną mającą na celu pomoc osobom i rodzinom wzmocnić lub odzyskać zdolność do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych, jak również tworzenie warunków sprzyjających temu celowi poprzez wykorzystywanie posiadanych zasobów przez rodziny. Trafnie postawiona diagnoza jest niezbędna do podjęcia decyzji objęcia rodziny właściwą formą pomocy mającą na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

W 2018 r. pracownicy socjalni udzielili pomocy w 1399 rodzinach, była to pomoc finansowa, niefinansowa oraz pomoc w postaci pracy socjalnej. Rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej udzielano wsparcia w formie pomocy materialnej i rzeczowej, w tym objęcie pomocą w postaci dożywiania wszystkich dzieci, które tego wymagały.

Poniższa tabela obrazuje pomoc skierowaną bezpośrednio do dzieci tj. pomoc w postaci dożywiania w 2018 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł.
1.	Świadczenia z programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”: 1. dzieci ogółem objęte dożywianiem 2. posiłki (bez decyzji)	334 dzieci / 200 rodzin 4 dzieci	317 444,00 zł 1 045,00 zł
2.	Posiłki (poza programem – ponad 150% kryterium dochodowego)	58 dzieci / 39 rodzin	45 992,00 zł

Kolejną formą pomocy skierowaną bezpośrednio do dzieci był wypoczynek letni. Z tej formy wsparcia w 2018 r. skorzystały dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloprotblemowych, niepełnych i wielodzietnych.

Ogółem z wypoczynku skorzystało 37 dzieci:

- ze środków własnych gminy 5 dzieci,
- we współpracy z PCPR 7 dzieci,
- we współpracy z GKRPA 0 dzieci,
- we współpracy z PCK 25 dzieci.

Z różnych form świadczeń z OPS w 2018 r. skorzystało 846 środowisk, w tym z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych - 160 rodzin:

- rodziny wielodzietne – 29,
- rodziny niepełne – 109.

Ważnym i stale rozwijającym się działaniem kierowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie do rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej jest pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, obuwia, sprzętu rehabilitacyjnego, mebli, sprzętów gospodarstwa domowego, RTV, AGD itp. Ośrodek współpracuje w tym zakresie zarówno z firmami, instytucjami, stowarzyszeniami, jak również indywidualnymi mieszkańcami Wyszkania.

2. Rozwój konsultacji i poradnictwa specjalistycznego oraz pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego oraz dostęp do terapii i mediacji rodzinnych.

W ramach prowadzonego Punktu Informacji Obywatelskiej rodziny mogą korzystać z bezpłatnych porad prawnych w tym z zakresu prawa rodzinnego, konsultacji psychologicznych oraz poradnictwa ze strony pracownika socjalnego. W ramach programu raz w tygodniu dyżur pełni wolontariuszka – mama niepełnosprawnego dziecka, która pomaga rodzicom m.in. w założeniu subkonta, pozyskania niezbędnych informacji dot. rehabilitacji i terapii.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego tj. zwiększenie ilości bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin w kryzysie jest stale poszerzany.

W ramach tego działania w 2018 r.

- z pomocy prawnej skorzystało 192 rodziny,
- z konsultacji psychologicznych skorzystało 63 rodziny,
- z pomocy wolontariuszy skorzystało 15 rodzin.

3. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W szczególnych sytuacjach życiowych rodziny mogą skorzystać z usług opiekuńczych i specjalistycznych.

W ramach zadań zleconych Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie prowadził specjalistyczne usługi opiekuńcze. Pomoc w tej formie została skierowana do osób z zaburzeniami psychicznymi, osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem. Liczba osób, które skorzystały z w/w formy wsparcia w roku 2018 wyniosła 39 osób, w tym 25 dzieci z 22 rodzin.

4. Działania edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży i rodziców w tym promowanie właściwych postaw rodzicielskich poprzez uczestnictwo rodzin w projektach do nich kierowanych.

Stowarzyszenie „Promenada” realizowało projekt :Razem dla innych – wspólnie dla siebie” współfinansowany ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego. Działania w ramach projektu skierowane były do 30 seniorów związanych z Domem Dziennego Pobytu „Senior” oraz 10 dzieci i młodzieży ze Świetlicy „Słoneczna”. Celem projektu było zmniejszenie poczucia izolacji i osamotnienia poprzez integrację międzypokoleniową, poprawę kondycji fizycznej oraz zainteresowań u seniorów, wzrost motywacji i chęci do zmiany sytuacji seniorów. Realizowane były m.in. warsztaty taneczne, warsztaty teatralne, wokalne, warsztaty z motywacji oraz komunikacji interpersonalnej z psychologiem, warsztaty decoupage oraz wyjazd do opery.

5. Rozwój placówek wsparcia dziennego.

Kolejnym zadaniem mającym na celu wsparcie rodziny to objęcie opieką i wychowaniem w placówkach wsparcia dziennego. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym koła zainteresowań, świetlice, kluby i ogniska wychowawcze,
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę.

Ważnym elementem jest propagowanie idei tworzenia oraz rozwoju już istniejących ośrodków wsparcia dziennego. W związku z powyższym kontynuowane są działania w już istniejących placówkach wsparcia dziennego. Systematycznie poszerzany jest program świetlic o nowe atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży. W czasie realizacji Gminnego Programu, Świetlica Środowiskowa TPD przy Parafii Św. Wojciecha dysponowała 25 miejscami, przeciętnie uczęszczało 17 dzieci, Świetlica Socjoterapeutyczna „Słoneczna” w Wyszku dysponuje 70 miejscami, przeciętnie uczestniczyło w zajęciach 23 dzieci.

Ponadto w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej funkcjonuje Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, która jest miejscem spotkań dzieci, młodzieży, osób dorosłych i seniorów. Do świetlicy w 2018 r. uczęszczało średnio 17 dzieci. Do wszystkich świetlic w roku 2018 uczęszczało średnio 57 dzieci.

6. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych i monitorowanie środowisk rodzinnych przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji.

Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali i nadal monitorują sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmują działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym w tym celu występują do Sądu z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny. Pracownicy socjalni kierując się dobrem małoletnich dzieci skierowali 7 wniosków do Sądu Rejonowego w Wyszku o wgląd w sytuację rodziny.

Ponadto pracownicy socjalni cyklicznie uczestniczą w spotkaniach inicjowanych przez OPS, jak również inne instytucje w tym m.in. PCPR, spotkania te mają na celu wymianę informacji i zacieśnienie współpracy oraz wypracowanie kompleksowej pomocy interdyscyplinarnej.

Ważnym działaniem na rzecz rodziny będącej w kryzysie jest zapewnienie schronienia. Taką możliwość daje Stowarzyszenie Monar przy ul. Komunalnej, które prowadzi Hostel.

W 2018 r. do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 153 „Niebieskie Karty”. Wszczęto 136 procedur w związku z przemocą w rodzinie. Pracownicy socjalni uczestniczą w pracach grup roboczych związanych z procedurą „Niebieskie Karty” powołanych do rozwiązywania istniejących problemów, monitorują sytuację rodzin, pomagają w rozwiązywaniu bieżących trudności.

Do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, które nie potrafią poradzić sobie w przewyciężeniu trudnej sytuacji w jakiej się znalazły, wykorzystując swoje własne zasoby, przydzielany został asystent rodziny.

7. Stwarzanie rodzinom możliwości w organizowaniu grup wsparcia, samopomocowych,

które mają na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Funkcjonujący w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie Klub Integracji Społecznej działa na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przezwyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. KIS podejmuje działania wspierające ideę pomagania sobie, poprzez pomaganie innym. Idee samopomocy realizuje się w bardzo wielu przypadkach: sytuacje losowe takie jak np. niepełnosprawność, choroba, trudna sytuacja rodziny, ale też samotne wychowanie dziecka czy bezrobocie. W ramach klubu w 2018 r. działała grupa samopomocowa w której uczestniczyło 10 matek dzieci autystycznych. Spotkania odbywały się raz w miesiącu i trwały 2 godz., celem spotkań była wymiana doświadczeń oraz zapobieganie izolacji i marginalizacji. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniem z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”. Grupa jest stale otwarta na nowych uczestników.

8. Współpraca z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi z dziećmi i rodzicami.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie z zakresu wsparcia rodziny były realizowane we współpracy z osobami, instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny. Efektem zacieśnionej współpracy było organizowanie wielu przedsięwzięć i inicjatyw.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie we współpracy ze Stowarzyszeniem „Promenada” od 2008 r. z powodzeniem realizuje program stypendialny „Talenty Wyszkania” - program skierowany jest do zdolnej, dobrze uczącej się młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej.

W 2018 r. przyznano 14 stypendiów po 100 zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy roku szkolnego. Środki finansowe na realizację programu pochodziły z Fundacji Batorego jak również z darowizn od indywidualnych sponsorów oraz zabawy fantowej i innych zbiorów organizowanych przez Stowarzyszenie Promenada i Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Ważnym partnerem przy realizacji działań Ośrodka Pomocy Społecznej było Stowarzyszenie Monar Wyszkanie. Wraz ze Stowarzyszeniem realizowanych było wiele cennych inicjatyw. Do najbardziej istotnych należy porozumienie, które reguluje współpracę z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w zakresie udzielania schronienia w Hostelu MONAR przy ul. Komunalnej, dla rodzin w kryzysie. W roku 2018 z tej formy wsparcia skorzystały 3 rodziny. Stowarzyszenie chętnie użyczało również terenu do organizowania wielu wydarzeń na rzecz społeczności lokalnej skierowanych do dzieci i ich rodzin.

Zabezpieczając potrzeby gminy w zakresie osób bezdomnych, OPS ma podpisaną umowę z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszkanie z odpłatnością za pobyt i wyżywienie. W 2018 r. z usług tej placówki skorzystało 17 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie był animatorem, koordynatorem oraz partnerem wydarzeń skierowanych do społeczności lokalnej. Wydarzenia te miały na celu

integrację, edukację i pobudzanie do działania społeczności lokalnej i organizowane były w ramach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkwowie, Domu Dziennego Pobytu „Senior” i Świetlicy Środowiskowej w Skuszewie.

Ważniejsze cykliczne inicjatywy organizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

- maj - uroczyste Obchody „Dnia Matki”.
- czerwiec - Piknik „Aktywna Rodzina” - V edycja zorganizowany w Skuszewie. Organizatorami Pikniku byli: Burmistrz Wyszkowa, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie – koordynator wydarzenia, Szkoła Podstawowa nr 3 w Rybieniu Leśnym, Szkoła Filialna w Skuszewie, Świetlica Środowiskowa w Skuszewie, Sołectwo Skuszew. Partnerzy: Wspólnota Gruntowa wsi Skuszew, UKS Olimp Loczki Wyszków, Straż Miejska w Wyszkwowie, Klub Fitness Power Fit w Wyszkwowie oraz Stowarzyszenie „Promenada”. Celem pikniku była integracja dzieci i społeczności Skuszewa, pogłębianie relacji rodzinnych i sąsiedzkich, propagowanie aktywności fizycznej, edukacja, rozwijanie lokalnej aktywności. W pikniku uczestniczyło 120 osób.
- Grudzień - Spotkanie Wigilijne z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza.
- Grudzień - Koncert Charytatywny „Bądź Aniołem – Otwórz Serce” w Wyszkowskim Ośrodku Kultury „Hutnik” zorganizowany przez Szkołę Podstawową Nr 5 w Wyszkwowie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie oraz Fundację „Lepszy Los”. Podczas koncertu swoje umiejętności wokalne zaprezentowali wolontariusze oraz nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 5. Celem koncertu była zbiórka żywności. Zebrane artykuły w formie paczek zostały przekazane rodzinom najbardziej potrzebującym z gminy Wyszków w ilości 114 sztuk.
- Grudzień - Spotkanie wigilijne dla dzieci i rodziców w Restauracji „Baśniowa”. W spotkaniu wzięło udział 35 rodzin z dziećmi korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkwowie. O niepowtarzalny klimat spotkania zadbał zespół Gloriosa Trinita, śpiewając kolędy wspólnie z zebranymi. Na zakończenie uroczystości pojawił się Mikołaj, który rozdał 70 paczek z żywnością oraz słodyczami. Paczki zostały przygotowane przez Fundację „Lepszy Los”, Prezes „POMELAC” oraz Prezes Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, przekazali środki finansowe, z których zakupiono produkty żywnościowe i słodyczne dla dzieci uczestniczących wigilii.
- Grudzień - Spotkanie wigilijne dla osób samotnych w parafii św. Idziego, dla których przygotowano 110 paczek żywnościowych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkwowie współpracował z Fundacją „Lepszy Los”, która przekazała 180 paczek żywnościowych. Paczki te zostały wręczone podczas spotkania wigilijnego dla osób samotnych, niepełnosprawnych i ubogich na Plebanii Św. Idziego w Wyszkwowie oraz podczas spotkania wigilijnego dla rodzin z dziećmi w Restauracji „Baśniowa”. Obdarowano nimi 145 rodzin.

Ponadto w Świąteczną Zbiórkę Żywności dla najuboższych włączały się SP w Leszczydole Starym, PCK, Stowarzyszenie „Monar”, Przedszkole nr 2 w Wyszkwowie, wyszkowskie kluby sportowe. Stowarzyszenie Integracji i Rozwoju Rybna, Szkoła Podstawowa w Olszance przekazała artykuły żywnościowe i przemysłowe, Wspólnota

Theoforos przekazała dla rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka artykuły spożywcze, przemysłowe, sprzęt AGD i RTV, odzież, środki czystości, zabawki itp.

Łącznie paczkami zostało obdarowanych w roku 2018 – 285 rodzin (320 paczek).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem WIOSNA. Do projektu Szlachetna Paczka OPS w 2018 r. wytypował 19 rodzin.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie podejmował również działania na rzecz społeczności bloków komunalnych. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tym osiedlu. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych. Efektem tych działań było I miejsce dla mieszkańców budynków przy ul. Łącznej 24 w konkursie „Moje Piękne Miasto” - organizowanym corocznie przez Wyszkanowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego.

W w/w konkursie indywidualne nagrody oraz wyróżnienia otrzymali mieszkańcy ul. Serocka 1A i 1B za działania mające na celu zmianę postrzegania osiedla budynków komunalnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie włącza się również w akcje ogólnopolskie, które podnoszą świadomość społeczną oraz kierują wsparcie, najważniejsze z nich to:

- sprzątanie świata,
- wyprawka dla najuboższych,
- paczka dla najuboższych „Szlachetna Paczka”,
- zbiórka żywności i inne.

9. Podejmowanie wszechstronnych działań w kierunku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka w sprawie wychowanków przebywających w Domu dla Dzieci w Wyszkanie. Celem spotkań było omówienie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej oraz ich rodzin biologicznych. Ponadto pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w spotkaniach w PCPR w Wyszkanie również w celu dokonania oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie mając na względzie dobro dzieci i rodziny w 2018 r. zatrudniał 4 asystentów rodziny (2,5 etatu), którzy objęli swoim wsparciem i prowadzili pracę w 43 rodzinach w ciągu całego roku. Asystenci rodziny opracowywali i realizowali plany pracy z rodziną we współpracy z rodzinami i w konsultacji z pracownikami socjalnymi. Współpracowali w przypadku dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej z koordynatorem pieczy zastępczej, jak również z innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny pochodziły ze środków resortowych i środków własnych gminy i stanowiły łączną kwotę – **95 957,00 zł** tym:

- **16 328,00 zł** środki resortowe na realizację *Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej*,
- **73 208,00 zł** środki własne Gminy,

- **6 421,00 zł** Fundusz Pracy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2018r. z terenu miasta i gminy Wyszaków w różnych formach pieczy zastępczej umieszczono 8 dzieci z 6 rodzin, w tym czasie żadne dziecko nie powróciło do rodziny biologicznej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich **33 dzieci** w 2018 r. za które ponoszona była odpłatność 10%, 30% i 50% całkowitych kosztów utrzymania kształtował się w kwocie **227 704,39 zł.** - środki własne gminy.

Aby móc skutecznie pomagać trzeba stale podnosić swoje kwalifikacje i nabywać nowe umiejętności w związku z tym asystenci rodziny systematycznie uzupełniają swoją wiedzę uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach:

- „Diagnoza rodziny jako skuteczne narzędzie w procesie pomocy rodzinie”,
- „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.

10. Potrzeby dotyczące realizacji programu.

Na bieżąco jednak pojawiają się nowe potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej najważniejsze z nich to:

- zmiana formy zatrudnienia asystentów rodziny (umowa o pracę),
- zapewnienie odpowiednich środków finansowych zabezpieczających wszystkie potrzeby związane z realizacją programu,
- zapewnienie warunków lokalowych do pracy administracyjnej asystentów rodziny.

III. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE

Odbiorcami programu były rodziny zamieszkujące na terenie miasta i gminy Wyszaków, w szczególności rodziny wykluczone lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny, które wymagały wsparcia ze strony profesjonalnych służb:

- rodziny niepełne,
- rodziny wielodzietne,
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnie matki,
- rodziny wychowujące dziecko w wieku 0-5 lat,
- rodziny zmagające się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodziny przeżywające trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,
- rodziny znajdujące się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodziny dotknięte przemocą,
- rodziny naturalne w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

IV. REALIZATORZY/PARTNERZY

W dotychczasową realizację programu zaangażowane były podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym, tworzą we współpracy

z Ośrodkiem Pomocy Społecznej lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną:

- Urząd Miejski w Wyszkanie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkanie,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Wyszkanie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wyszkanie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie,
- Komenda Powiatowa Policji w Wyszkanie,
- Sąd Rejonowy w Wyszkanie, w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Placówki Oświatowe,
- Placówki Wsparcia Dziennego,
- Zakłady Opieki Zdrowotnej, w tym Poradnia Leczenia Uzależnień w Wyszkanie,
- Dom dla Dzieci w Wyszkanie,
- Organizacje pozarządowe,
- Parafie i związki wyznaniowe.

V. REALIZACJA PODSTAWOWYCH CELÓW – ZADANIA

Ośrodek Pomocy Społecznej był głównym realizatorem programu, który we współpracy z w/w podmiotami podejmował działania mające na celu pomoc rodzinom w wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych.

Realizacja postawionych celów przebiegała poprzez:

1. Rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno-bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagały.
3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloproblemowych.
4. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez pomoc asystenta rodziny i pracownika socjalnego.
5. Propagowanie idei tworzenia oraz rozwój już istniejących ośrodków wsparcia dziennego.
6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
7. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
8. Realizacja programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny.
9. Organizowanie szkoleń, prelekcji, konferencji z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.
10. Organizowanie porad i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.
11. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi z tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych.

13. Poszerzanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększanie bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.
14. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.
15. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej
16. Informowanie o możliwości i dostępie w uzyskiwaniu pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
17. Pozyskanie środków na zadanie związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu odbywała się na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania były i nadal będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem tj. w latach 2018 - 2020.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY I REZULTATY

1. Nastąpiła poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zminimalizowano liczbę dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
3. Zwiększono dostępność rodzin do poradnictwa specjalistycznego.
4. Wzmocniono więzi rodzinne.
5. Zmniejszyła się liczba rodzin wymagających wsparcia ze strony asystenta rodziny
6. Rodziny nabyły umiejętności i zdobyły wiedzę na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci - nabyły one umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
7. Nastąpiła integracja społeczności lokalnej i rozwój grup samopomocowych.
8. Wzrosły kompetencje i aktywność rodzin oraz ich poziom zaangażowania w życie społeczne.
9. Wzrosło zaangażowanie organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.
10. Skuteczniej i efektywniej korzystano z istniejących zasobów.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja zadań programu była finansowana:

- ze środków własnych budżetu samorządu terytorialnego,
- ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł,
- z dotacji celowych z budżetu państwa,
- przez indywidualnych sponsorów.

IX. MONITOROWANIE

Monitoringiem programu zajmował się Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie na podstawie pozyskiwanych informacji oraz danych ze sprawozdań dostępnych na poziomie gminy uzyskiwanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań. Celem bieżącego monitoringu była obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiły się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco były one weryfikowane i dostosowane do potrzeb grupy docelowej.

Agnieszka Mróz
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkanie

Niniejszy dokument został przygotowany przez:
Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie